

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економіки та управління
Факультет менеджменту

Кафедра світового сільського господарства та ЗЕД

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

методичні рекомендації

для самостійного вивчення дисципліни та виконання контрольних робіт
студентами заочної форми навчання спеціальності 8.03060104 "Менеджмент
зовнішньоекономічної діяльності"

МИКОЛАЇВ
2015

УДК 339.9.01
ББК 65.5
М 58

Друкується за рішенням науково-методичної комісії факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету від 24 березня 2015 р., протокол № 7.

Укладач:

Г. С. Тимофієва – канд. екон. наук, доцент кафедри світового сільського господарства та ЗЕД, Миколаївський національний аграрний університет.

Рецензенти:

Л. С. Мельничук – канд. екон. наук, старший викладач кафедри економіки підприємств та землеустрою Чорноморського державного університету імені Петра Могили;

Г. В. Коваленко – канд. екон. наук кафедри економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни.....	5
Теоретична частина.....	5
Практична частина	8
Організаційно-методичні вказівки до виконання контрольної роботи	17
Список рекомендованої літератури.....	21

ВСТУП

Міжнародна економіка є відображенням господарської структури сучасної цивілізації. Вона розкриває найсуттєвіші прояви економічного життя, яке розгортається і функціонує на рівні домашніх господарств, фірм, підприємств окремих країн, але неодмінно має міжнародне забарвлення. Трансформаційні процеси, що відбуваються в Україні, об'єктивно вимагають узгодження національної економічної політики, ринкових перетворень зі світовою системою економічних координат. Передусім це стосується структури економіки, стандартів продуктивності та якості, рівня людського розвитку, конкурентоспроможності товарів та послуг, науково-технологічного, інфраструктурного та інституціонального забезпечення ринкових реформ як основи поступового інтегрування вітчизняного господарства в регіональні і глобальні системи.

Метою вивчення дисципліни «Міжнародна економіка» є формування системи знань з міжнародної економіки, умов, форм, методів і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності.

Завданням вивчення дисципліни «Міжнародна економіка» є: отримання навичок аналізувати і оцінювати середовище МЄВ; вивчення форм, методів і механізмів регулювання міжнародної торгівлі, процесів міграції робочої сили та руху капіталу; одержання знань з основних проблем функціонування світової системи; розуміння процесів міжнародної економічної інтеграції; вміння використовувати одержані знання у практичній зовнішньоекономічній діяльності України.

Основним методом вивчення дисципліни «Міжнародна економіка» студентами заочної форми навчання є самостійна робота над темами.

НАВЧАЛЬНО – ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

вивчення дисципліни

«Міжнародна економіка»

№	Назва теми
1.	Світова економіка як цілісна система
2.	Тенденції розвитку світового господарства
3.	Міжнародна торгівля
4.	Природно-ресурсний потенціал світового господарства
5.	Трудові ресурси світового господарства
6.	Інтеграційні об'єднання світу
7.	Економіка країн Північної Америки
8.	Особливості економічного розвитку країн Західної Європи
9.	Особливості економічного розвитку країн Південно-Східної Азії
10.	Економіка країн Африки

ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА**Питання на залік**

1. Міжнародна економіка в системі економічної науки.
2. Поняття світового господарства. Підсистеми світового господарства.
3. Критерії виділення підсистем світового господарства.
4. Міжнародний поділ праці, форми та види.
5. Світогосподарський поділ праці та його форми.
6. Основні показники розвитку світового господарства.
7. Етапи формування світового господарства.
8. Типологія країн світу.
9. Постіндустріалізація - основна тенденція в сучасній світовій економіці.
10. Інтеграція та основні форми процесу розвитку міжнародної економічної інтеграції.
11. Класифікація країн світу за схемою Всесвітнього банку.
12. Поняття та інструменти механізму світової економіки.
13. Структура механізму світового господарства.
14. Світовий економічний порядок.
15. Сутність міжнародної торгівлі та значення для розвитку світового господарства

16. Види сучасної міжнародної торгівлі.
17. Методи міжнародної торгівлі.
18. Ціноутворення в міжнародній торгівлі.
19. Регулювання міжнародних торговельних відносин.
20. СОТ та її роль в регулюванні міжнародної торгівлі товарами.
21. Сутність валюти та валютного курсу. Розрахункові види валютних курсів.
22. Сутність валютних відносин та валютної політики.
23. Платіжний баланс країни та його структура.
24. Причини і суть міжнародного руху капіталу.
25. Поняття та форми іноземних інвестицій.
26. Міжнародний кредит та його роль в міжнародних економічних відносинах.
27. Форми та види міжнародного кредиту.
28. Євроринки та види євро кредитів.
29. Світовий фінансовий ринок.
30. Міжнародні валютно-фінансові організації.
31. Природні ресурси світу.
32. Мінеральні ресурси світу.
33. Земельні, водні та лісові ресурси світу.
34. Розподіл природних ресурсів між країнами.
35. Роль природних ресурсів в світовій економіці.
36. Динаміка та структура населення світу.
37. Кількісний та якісний аспекти трудових ресурсів світу.
38. Міжнародна міграція робочої сили.
39. Методи та рівні регулювання міжнародної міграції робочої сили.
40. Підприємництво як економічний ресурс.
41. Підприємництво в умовах глобалізації господарської діяльності.
42. Тіньова економіка світу.
43. Основні зрушення в структурі світової економіки.
44. Агропромисловий комплекс світу.
45. Паливно-енергетичний комплекс світу.
46. Хімічно-лісовий та металургійний комплекси світу.
47. Машинобудування світу.
48. Військово-промисловий комплекс світу.
49. Європейський союз.
50. НАФТА та МЕРКОСУР.
51. АСЕАН та АТЕС.
52. Співдружність незалежних держав.
53. Теоретичні концепції ТНК. Джерела ефективної діяльності ТНК.

54. Структура ТНК.
55. США: основні риси і тенденції соціально-економічного розвитку.
56. Канада: зовнішні фактори розвитку.
57. Мексика: основні напрями розвитку.
58. Основні риси західноєвропейської економіки.
59. Головні тенденції в розвитку економіки країн Західної Європи.
60. Характерні риси державного регулювання в Західній Європі.
61. Загальна характеристика економіки країн Південно-Східної Азії.
62. Особливості розвитку економіки Брунею.
63. Особливості розвитку економіки Сінгапуру.
64. Особливості розвитку економіки Індонезії.
65. Загальна характеристика господарства країн Африки.
66. Основні галузі економіки країн Африки.
67. Зовнішньоекономічні зв'язки країн Африки.
68. Сутність та значення в міжнародній економіці вільних економічних зон (ВЕЗ).
69. Міжнародні фінансові потоки.
70. Міжнародне регулювання торгівлі економічними органами ООН (ЮНКТАД, ЮНСІТРАЛ, Міжнародний торговельний центр).

Словник термінів

Міжнародна економіка, зона вільної торгівлі, механізм світового господарства, міжнародна торгівля, міжнародний рух капіталу, міжнародний кредит, земельні ресурси, трудові ресурси, підприємницький ресурс, суд Європейських Співтовариств, міжнародна корпорація, загальний міжнародний поділ праці, міжнародна спеціалізація, світовий ринок, реекспорт, міжнародні інвестиції, прямі іноземні інвестиції, товарні кредити, економічно активне населення, відкрита економіка, валютний курс, міжнародна ціна, реімпорт, валовий світовий продукт, спільний ринок, демпінг, міжнародна економічна інтеграція, національний рівень регулювання міжнародної торгівлі, портфельні інвестиції, зв'язані кредити, експорт, рівень безробіття, міжнародна міграція робочої сили, емігранти, іммігранти, політичний союз, одностороннє державне регулювання міжнародної торгівлі, міжнародна виробнича кооперація, внутрішній ринок, контракт на управління, міжнародні спеціалізовані товари, постіндустріалізація, протекціонізм, міжнародний поділ праці, концерн, біржове котирування, національний експортний потенціал, асоційована компанія, зовнішня торгівля, політика вільної торгівлі, експортна ціна, імпортна ціна, міжнародний тендер, спільне підприємство, тіньова економіка, міжнародна біржа, Європейський Союз, транснаціональна корпорація, багатонаціональна корпорація,

тіньова парадержава, відділ (філія), Світовий Банк, міжнародний товарний аукціон, вільні економічні зони, єврокредит, преференційна зона, еміграція, роловерний кредит, вірогідні мінеральні ресурси, МВФ, міжнародна товарна біржа, міжнародні економічні відносини, ринок цінних паперів, трудова імміграція, світогосподарський поділ праці, дочірня компанія, НАФТА, СНД.

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Задачі

2.1 Країна А експортує товари у країну В в обмін на інші товари еквівалентної вартості 80 млн. дол.США. Як буде відображено цю операцію у платіжному балансі країни А?

Поточний рахунок	Кредит	Дебет

2.2 Країна А здійснює нееквівалентну бартерну угоду з країною В: країна А імпортує товари з країни В на 100 млн.дол.США й експортує до країни В товари на суму 80 млн.дол.США. Як буде відображено цю операцію у платіжному балансі країни А?

Поточний рахунок	Кредит	Дебет

2.3 Затрати праці (у годинах) на виробництві печива та цукерок в Україні та Росії такі:

	Печиво	Цукерки
Україна	12	4
Росія	2	8

- 1) У виробництві якого товару Україна має відносну перевагу і чому?
- 2) Розрахуйте альтернативну ціну цукерок, виражену через ціну печива, для України та для Росії.
- 3) В якому інтервалі буде знаходитись ціна рівноваги на цукерки у випадку розвитку торгівлі між двома країнами?
- 4) Якщо відносна ціна рівноваги на цукерки внаслідок торгівлі буде дорівнювати 4, на якому з товарів буде спеціалізуватися кожна з країн і чому?

2.4 Зовнішня торгівля України у і-му році характеризувалась такими даними (дол.США):

Показник	Країни СНД та Балтії	Інші країни	Разом
Експорт товарів	8841	6706	15547
Імпорт товарів	12913	6930	19843

Розрахуйте:

- а) торговий баланс;
- б) торговий оборот;
- в) відносну частку країн СНД в українському експорті й імпорті;
- в) відносну частку інших країн в українському експорті й імпорті.

2.5 Розглянемо дві країни А і Б. Ринок праці в цих країнах характеризується наступними функціями. Функція попиту на працю в країні А має вид: $D=100-5W$, а функція пропозиції працю: $S=60+3W$, де W – реальна заробітна плата в дол./годину. В країні Б відповідні функції мають вигляд: $D'=120-3W$ и $S'=40+5W$.

Визначити наступні параметри:

- 1) Який обсяг зайнятості (млн.чол.) та рівновагомий рівень заробітної плати (дол./год.) в обох країнах?
- 2) Який потенційний напрям міграції робочої сили?
- 3) Якщо припустити, що всі обмеження щодо еміграції та імміграції зняті, і в наслідок пересування робочої сили в країні – еміграції-погодинна ставка заробітної плати виросла на 1 дол.США. Який обсяг еміграції з цієї країни?
- 4) Який новий рівень рівновагової заробітної плати в приймаючій країні?

2.6 В Нью-Йорку курс долару до крони складає: 1 дол. = 1,6895 крони; долару до ієни: 1 дол. = 145,4 ієни. В той же час в Лондоні 1 крона = 85,84 ієни.

- 1) Який крос-курс долара до крони?
- 2) Наскільки крос-курс відрізняється від прямої котировки?

2.7 Припустимо, що країни А та Б виробляють цукор і сталь; рівень затрат на їх виробництво характеризується наступними даними:

	Витрати на випуск 1 т сталі	Витрати на випуск 1 ц цукру
А	150	100
Б	120	120

Витрати заміщення незмінні.

Визначити галузі спеціалізації в кожній країні.

В яких межах встановляться співвідношення світових цін на сталь і цукор в умовах вільної торгівлі між країнами А та Б?

2.8 Які кроки уряду США призведуть до більшого зростання міжнародної міграції і чому (розкрийте зміст та суть кожного кроку):

- а) лібералізація правил виїзду громадян зі своєї країни за кордон;
- б) лібералізація правил в'їзду в країну з-за кордону;
- в) прийняття програми економічної допомоги країнам, що розвиваються;
- г) прийняття програми диверсифікації географічної структури імміграції.

2.9 Визначити розрахункову ціну ліцензії, якщо середньорічний випуск продукції за ліцензією складає 360 тис.т., термін дії договору 3 роки. Прибуток від продажу одиниці продукції з використанням ліцензії складає 30 грн., а прибуток від реалізації одиниці продукції за діючою технологією у ліцензіаті – 20 грн. Доля ліцензіару в прибутку становить 30%.

2.10 Строк дії ліцензійного договору – 2 роки. Обсяг планового випуску продукції за ліцензією в перший рік складатиме 250 тис.шт., який на другий рік планується збільшити на 2%. Продажна ціна продукції в перший рік становитиме 100 грн./од., на другий – 120 грн./од. Розмір роялті залишиться на одному рівні і складатиме 5%. Визначити ціну ліцензії на базі роялті.

2.11 Витрати праці на виробництво олівців і коробок в країнах А і В наступні:

	А	В
Олівці шт./год.	5	1
Коробки шт./год.	1	3

1) В виробництві якого товару країни А і В матимуть абсолютну перевагу, відносну перевагу?

2) Підрахуйте вигреш від торгівлі відповідно в країнах А і В, якщо країна А обміняє 5 олівців на 3 коробки.

3) Підрахуйте вигреш від торгівлі країни А і В, якщо вони обміняють 5 олівців на 6 коробок.

2.12 Затрати робочого часу в Україні та Німеччині на виробництво товарів А, Б, В, Г такі:

	Німеччина	Україна
А	3	36
Б	6	54
В	12	72
Г	45	90

1) За якими товарами Німеччина має найбільшу та найменшу абсолютну перевагу перед Україною?

2) Якщо німецька заробітна плата в 7 разів вище української, які товари будуть продукувати у Німеччині, а які – в Україні?

2.13 Ставка українського імпортного тарифу на телевізори становить 30%, на електронно-променеві трубки для телевізорів – 60%. Розрахуйте ефективний рівень митного захисту і визначіть результат, якщо:

- а) вартість трубки становить 40% вартості телевізору;
- б) вартість трубки становить 50% вартості телевізору;
- в) вартість трубки становить 60% вартості телевізору.

2.14 Країна А імпортує цукор за ціною 10 дол.США за мішок. На внутрішньому ринку криві попиту і пропозиції описуються рівнянням $D=400-10P$, $S=50+5P$. Вводиться імпортна квота: 50 мішків цукру.

Розрахуйте:

- на скільки зменшиться об'єм імпорту;
- на скільки збільшиться внутрішня ціна;
- розмір виграшу імпортерів.

2.15 Дана таблиця:

Доходи від міжнародного туризму

Показники	Роки						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Кількість туристів, млн чол.	457	503	551	565	596	613	625
Надходження від туризму, млрд. дол.	269	315	354	404	436	448	495
Надходження від 1 туристу, дол.							
Порівняння, %	100,0						

1) розрахуйте надходження від 1 туристу та порівняйте відносно 2004 року.

2) зробіть висновки

2.16 Фактичний ВВП дорівнює 1000 млрд. грош. од. Природний рівень безробіття – 5%, фактичний – 7%. Розрахувати потенційний ВВП та економічні втрати від безробіття.

2.17 Визначити курс акцій та засновницький прибуток, якщо дивіденд – 100 грн., номінальна ціна акції – 500 грн. Банк платить по вкладам 10% річних. Продано 100 акцій.

2.18 Зовнішня торгівля і ВВП окремих країн у 2014 році, млрд. дол.

Країна	ВВП	Зовнішньо-торговий оборот	Зовнішньоторговий оборот до ВВП, %
США	8210,6	1627,6	
Німеччина	2142,0	1006,3	
Японія	3783,1	668,5	
Франція	1432,9	594,2	
Велика Британія	1357,4	588,8	
Канада	598,9	419,3	
Китай	960,9	324,0	
Бразилія	778,3	112,0	
Росія	447,0	100,0	
Україна	49,7	29,9	

Проаналізуйте отримані дані

2.19 Визначити експортну та імпорتنу квоти та зробіть відповідні висновки, використовуючи наступні дані:

Показники	2008 р.	2009 р.	2010 р.
Валовий внутрішній продукт у фактичних цінах, млрд. дол	712	619	601
Експорт, млрд.долл.	44,2	50,1	65,2
Імпорт, млрд.долл.	32,8	37,0	40,5

2.20 Розрахуйте структуру світового виробництва зерна та зробіть відповідні висновки

Культури	В середньому за 2000-2010 роки		2014 рік		Відхилення, +, -%	
	млн. т	%	млн.т	%	млн.т	%
Кукурудза	546,64		596,41			
Рис	551,11		592,87			
Пшениця	571,98		582,22			
Ячмінь	156,19		135,92			

Сорго	61,02		59,54			
Просо	27,67		27,19			
Овес	31,91		26,11			
Жито	25,77		20,53			
Тритікале	7,19		9,17			
Гречка	2,93		2,72			
Інші зернові	7,61		7,15			
всього		100,0		100,0		

2.21 У таблиці наведені дані про курс гривні стосовно деяких іноземних валют

Назва валюти	Офіційний курс
10 російських рублів	2,75
10євро	100,94
100 белоруських рублів	3,82
10 англійських фунтів стерлінгів	128,85
100 доларів США	797,53

Визначити:

- курс долару США відносно інших валют;
- курс англійських фунтів стерлінгів відносно інших валют;
- курс російського рубля стосовно інших валют.

2.22 За даними національних рахунків, економічний розвиток Болгарії характеризувався в 2009 р. наступними показниками (млрд. лев):

Показники	Значення
ВВП	1972,6
Амортизація основного капіталу	186,2
Чистий факторний дохід з-за кордону	-77
Чисті поточні трансферти	8,4
Споживання	1405,6
Внутрішні капіталовкладення	501,2

Розрахуйте: ЧНП, ВВП, ВНД, заощадження, поточний платіжний баланс.

2.23 Витрати праці (у годинах) на виробництво бринзи і текстилю в Україні та Молдові наступні:

Товар	Україна	Молдова
Бринза (кг за год.)	1	5
Текстиль (кв.м за год.)	3	1

1. У виробництві якого товару Україна має абсолютну перевагу?

2. У виробництві якого товару Молдова має абсолютну перевагу? Чому?
3. Підрахуйте вигреш від торгівлі відповідно України і Молдови, якщо вони обмінюють 5 кг бринзи на 3 кв. м текстилю.
4. Підрахуйте вигреш від торгівлі відповідно України і Молдови, якщо вони обмінюють 5 кг бринзи на 6 кв. м текстилю.

2.24 Витрати праці (у годинах) на виробництво телевізорів і пральних машин у Росії й Італії наступні:

Країна	Телевізори	Пральні машини
Італія	60	20
Росія	10	40

1. У виробництві якого товару Росія має відносну перевагу і чому?
2. Розрахувати альтернативну ціну телевізорів, виражену через ціну пральних машин, для Росії і Італії.
3. В якому інтервалі буде розташовуватися рівноважна ціна на телевізори у випадку розвитку торгівлі між двома країнами?
4. Якщо відносна рівноважна ціна на пральні машини в результаті торгівлі складе 20 грош. од., на якому з товарів буде спеціалізуватися кожна з країн і чому?

2.25 Уряд країни ухвалює рішення про запровадження мита на імпорт олії у розмірі 40 центів за 1 кг. Світова ціна на олію становить 800 дол. за тонну. Обсяг виробництва олії в країні за вільної торгівлі становить 50 тис. т, а за наявності ввізного мита – 60 тис.т. обсяг споживання олії за вільної торгівлі становить 120 тис.т, а за імпортного мита – 100 тис. т. Різницю між споживанням і виробництвом олії країна покриває за рахунок імпорту.

Обчисліть:

- 1) втрати споживачів даної країни від запровадження ввізного мита;
- 2) вигреш вітчизняних виробників від цього заходу;
- 3) збільшення доходів державного бюджету від запровадження ввізного мита

2.26 В таблиці приведені дані про ціну товару в країнах.

Країна	Ціна товару		Ринковий курс долара в валюті країни	Паритет купівельної спроможності по товару	Завищення (+), зниження (-) вартості валюти, %
	В валюті країни	В доларах США			
США	2,56		-		
Аргентина	2,50		1,00		
Бельгія	109		38,00		
Бразилія	3,10		1,14		
Великобританія	1,84		0,66		

Угорщина	259		213		
Німеччина	4,95		1,84		
Гонконг	10,2		7,75		
Індонезія	9900		8500		
Італія	4500		1818		
Китай	9,90		8,28		
Мексика	17,9		8,54		
Польща	5,30		3,46		
Росія	58,6		29,3		
Україна	7,4		5,28		
Франція	17,5		6,17		
Чілі	1250		455		
Швейцарія	5,90		1,52		
Японія	280		135		

Розрахувати ціну товару в доларах США, паритет купівельної спроможності по товару, завищення або заниження курсу валют по паритету купівельної спроможності.

2.27 Проведіть оцінку населення різних регіонів землі (млн) та зробіть відповідні висновки

Регіон	1750 р.	1850 р.	1950 р.	2000 р.	2010 р.
Світ	791	1262	2518,6	6074,6	6453,6
Країни Європи	163	276	547,4	728	724,7
Країни Азії	502	809	1398,5	3679,7	3917,5
Північна Америка	2	26	171,6	315,9	332,2
Латинська Америка	16	38	167,1	520,2	558,3
Африка	106	111	221,2	795,7	888
Океанія	2	2	12,8	31	32,2
2010 р. у % до					
Світ					100
Країни Європи					100
Країни Азії					100
Північна Америка					100
Латинська Америка					100
Африка					100
Океанія					100

2.28 Охарактеризуйте землі планети та зробіть відповідні висновки

Регіон	Площа, млн.га	Населення, млн.ос	Площа, га/ос.	%від світової площі	Зрошені землі	
					млн.га	% від площі

						ріллі
Світ	1474	6453		100,0	227,5	110,0
Країни Європи	373	724,7			37,8	
Країни Азії	451	3917,6			142,9	
Північна Америка	274	332,2			25,5	
Латинська Америка	142	558,3			8,4	
Африка	185	888			11,0	
Океанія	49	32,2			1,9	

2.29 Заповніть баланс зовнішньої торгівлі України в динаміці за останні 10 років та зробіть відповідні висновки.

Баланс зовнішньої торгівлі України, млрд. дол. США

Рік	Експорт товарів та послуг	Імпорт товарів та послуг	ЗТО	Сальдо
2003	27,3	24,5		
2004	38,0	31,1		
2005	40,4	39,1		
2006	45,9	48,8		
2007	58,3	65,6		
2008	78,7	92,0		
2009	49,2	50,6		
2010	63,2	66,2		
2011	82,2	88,8		
2012	82,4	91,4		
2013	76,4	84,6		
10 місяців 2014 р. (товари)	46,2	45,6		

2.30 Уряд країни ухвалює рішення про запровадження мита на імпорту пшениці у розмірі 25 центів за 1 кг. Світова ціна на пшеницю становить 300 дол. за тону. Обсяг виробництва пшениці в країні за вільної торгівлі становить 10 млн. т, а за наявності ввізного мита – 12 млн. т, обсяг споживання пшениці за вільної торгівлі становить 15 млн. т, а за імпортного мита – 13 млн. т. Різницю між споживанням і виробництвом пшениці країна покриває за рахунок імпорту.

Обчисліть:

- 1) втрати споживачів даної країни від запровадження ввізного мита;
- 2) вигравш вітчизняних виробників від цього заходу;
- 3) збільшення доходів державного бюджету від запровадження ввізного мита.

ОРГАНІЗАЦІЙНО – МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольної роботи з курсу «Міжнародна економіка» складається з трьох частин.

Перша частина – два теоритичних питання, відповідно до варіанту який студент обирає згідно з першою буквою прізвища та останньою цифрою залікової книжки.

Друга - виконання практичного завдання.

Третя - словник термінів, суть яких студент повинен розкрити.

На контрольній роботі обов'язково повинен бути номер залікової книжки, а також рецензійний бланк. Контрольна робота повинна здаватися у визначений термін.

Обсяг контрольної роботи не повинен бути більшим 10-12 сторінок формату А4.

В кінці роботи приводиться список використаної літератури в загальноприйнятому порядку.

Робота підписується студентом, ставиться дата її виконання.

Своєчасно виконану контрольну роботу студент відправляє до Миколаївського національного аграрного університету для перевірки та рецензування. Якщо робота відповідає вимогам методичних вказівок, то вона допускається до захисту. Якщо робота має серйозні зауваження, то вона повертається студенту для доопрацювання.

Таблиця для вибору варіанту завдання

Перша буква прізвища	Остання цифра залікової книжки									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
А, К, Я	<i>Варіант 1</i>	<i>Варіант 11</i>	<i>Варіант 21</i>	<i>Варіант 1</i>	<i>Варіант 11</i>	<i>Варіант 21</i>	<i>Варіант 1</i>	<i>Варіант 11</i>	<i>Варіант 21</i>	<i>Варіант 1</i>
Б, Л, Ю	<i>Варіант 2</i>	<i>Варіант 12</i>	<i>Варіант 22</i>	<i>Варіант 2</i>	<i>Варіант 12</i>	<i>Варіант 22</i>	<i>Варіант 2</i>	<i>Варіант 12</i>	<i>Варіант 22</i>	<i>Варіант 2</i>
В, М, Щ	<i>Варіант 3</i>	<i>Варіант 13</i>	<i>Варіант 23</i>	<i>Варіант 3</i>	<i>Варіант 13</i>	<i>Варіант 23</i>	<i>Варіант 3</i>	<i>Варіант 13</i>	<i>Варіант 23</i>	<i>Варіант 3</i>
Г, Н, Ш	<i>Варіант 4</i>	<i>Варіант 14</i>	<i>Варіант 24</i>	<i>Варіант 4</i>	<i>Варіант 14</i>	<i>Варіант 24</i>	<i>Варіант 4</i>	<i>Варіант 14</i>	<i>Варіант 24</i>	<i>Варіант 4</i>
Д, О, Т	<i>Варіант 5</i>	<i>Варіант 15</i>	<i>Варіант 25</i>	<i>Варіант 5</i>	<i>Варіант 15</i>	<i>Варіант 25</i>	<i>Варіант 5</i>	<i>Варіант 15</i>	<i>Варіант 25</i>	<i>Варіант 5</i>
Е, П, Ч	<i>Варіант 6</i>	<i>Варіант 16</i>	<i>Варіант 26</i>	<i>Варіант 6</i>	<i>Варіант 16</i>	<i>Варіант 26</i>	<i>Варіант 6</i>	<i>Варіант 16</i>	<i>Варіант 26</i>	<i>Варіант 6</i>
Є, Р, Ц	<i>Варіант 7</i>	<i>Варіант 17</i>	<i>Варіант 27</i>	<i>Варіант 7</i>	<i>Варіант 17</i>	<i>Варіант 27</i>	<i>Варіант 7</i>	<i>Варіант 17</i>	<i>Варіант 27</i>	<i>Варіант 7</i>
Ж, Х, С	<i>Варіант 8</i>	<i>Варіант 18</i>	<i>Варіант 28</i>	<i>Варіант 8</i>	<i>Варіант 18</i>	<i>Варіант 28</i>	<i>Варіант 8</i>	<i>Варіант 18</i>	<i>Варіант 28</i>	<i>Варіант 8</i>
З, І, Ф, Г	<i>Варіант 9</i>	<i>Варіант 19</i>	<i>Варіант 29</i>	<i>Варіант 9</i>	<i>Варіант 19</i>	<i>Варіант 29</i>	<i>Варіант 9</i>	<i>Варіант 19</i>	<i>Варіант 29</i>	<i>Варіант 9</i>
Ї, Ў, У	<i>Варіант 10</i>	<i>Варіант 20</i>	<i>Варіант 30</i>	<i>Варіант 10</i>	<i>Варіант 20</i>	<i>Варіант 30</i>	<i>Варіант 10</i>	<i>Варіант 20</i>	<i>Варіант 30</i>	<i>Варіант 10</i>

Варіанти контрольної роботи

Варіант	Номер питань		Номер задачі	Словник термінів
<u>1</u>	2	33	12	Міжнародна економіка, демпінг, політичний союз
<u>2</u>	41	17	17	Міжнародна корпорація, міжнародна ціна, політика вільної торгівлі
<u>3</u>	18	63	19	Міжнародна міграція робочої сили, постіндустріалізація, підприємницький ресурс
<u>4</u>	22	4	23	Тіньова парадержава, міжнародна спеціалізація, преференційна зона
<u>5</u>	35	58	1	Прямі іноземні інвестиції, одностороннє державне регулювання міжнародної торгівлі, міжнародний поділ праці
<u>6</u>	70	2	8	Роловерний кредит, валовий світовий продукт, вільні економічні зони
<u>7</u>	8	19	18	Експорт, реімпорт, транснаціональна корпорація
<u>8</u>	28	39	11	Міжнародний тендер, міжнародна біржа, політика вільної торгівлі
<u>9</u>	44	55	2	Протекціонізм, національний рівень регулювання міжнародної торгівлі, світогосподарський поділ праці
<u>10</u>	13	69	26	Зона вільної торгівлі, національний експортний потенціал, міжнародні спеціалізовані товари
<u>11</u>	15	27	30	Міжнародна торгівля, міжнародна виробнича кооперація, Світовий Банк
<u>12</u>	53	30	3	Спільне підприємство, світовий ринок, єврокредит
<u>13</u>	7	37	5	Емігранти, економічно активне населення країни, Європейський Союз
<u>14</u>	1	40	10	Рівень безробіття, експортна ціна, тіньова економіка
<u>15</u>	9	54	4	Механізм світового господарства, портфельні інвестиції, міжнародні економічні відносини
<u>16</u>	21	48	16	Дочірня компанія, реекспорт, контракт на управління

<u>17</u>	19	52	29	Міжнародний рух капіталу, міжнародна економічна інтеграція, вірогідні мінеральні ресурси
<u>18</u>	5	31	13	Товарні кредити, іммігранти, міжнародні інвестиції
<u>19</u>	14	45	14	Багатонаціональна корпорація, відкрита економіка, трудові ресурси
<u>20</u>	20	61	6	Відділ (філія), спільний ринок, асоційована компанія
<u>21</u>	43	12	22	Міжнародний кредит, біржове котирування, міжнародний товарний аукціон
<u>22</u>	27	57	7	Внутрішній ринок, концерн, ринок цінних паперів
<u>23</u>	38	64	9	Валютний курс, міжнародна товарна біржа, зв'язані кредити
<u>24</u>	3	42	15	Суд Європейських Співтовариств, зовнішня торгівля, СНД
<u>25</u>	25	59	20	Імпортна ціна, загальний міжнародний поділ праці, еміграція
<u>26</u>	68	47	21	Земельні ресурси, МВФ, трудова імміграція
<u>27</u>	22	37	24	НАФТА, міжнародні спеціалізовані товари, вільні економічні зони
<u>28</u>	56	48	25	Національний експортний потенціал, світовий ринок, міжнародна товарна біржа
<u>29</u>	19	36	27	Міжнародна торгівля, міжнародний товарний аукціон, експорт
<u>30</u>	66	23	28	Міжнародна економічна інтеграція, міжнародні економічні відносини, прямі іноземні інвестиції

Список рекомендованої літератури

1. Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі / І. Бураковський. - К. : Основи, 2000. - 246 с.
2. Дахно І. І. Міжнародна торгівля : навч. посіб. / І. І. Дахно. — К. : МАУП, 2003. - 296 с.
3. Дахно І. І. Країни світу. Енциклопедичний довідник / І.І. Дахно, С. М. Тимофієв. - К. : МАПА, 2004. - 604 с.
4. Золотов А. Ф. Международные валютно-кредитные отношения : Курс лекций / А. Ф. Золотов. - К. : МАУП, 2011. - 112 с.
5. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини / В. В. Козик. - К. : Знання-Прес, 2002. - 277 с.
6. Козик В. В. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : практикум / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Ю. В. Григор'єв. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. - К. : Вікар, 2010. – 589с.
7. Міжнародні організації : навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 440 с.
8. Міжнародна торгівля та інвестиції : навч. посіб. / І. І. Павленко, О. В. Варяниченко, Н. Н. Навроцька. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 256 с.
9. Новий український тлумачний словник. Близько 20 000 слів Н 76 і словосполучень [Текст] / укл. Н.Д. Кусайкін, Ю.С. Цибульник; за заг. ред. д-ра філол. наук, проф. В.В. Дубічинського. – Х., 2008. – 608 с.
10. Румянцев А. П. Міжнародна економіка : підручник / А. П. Румянцев, Г. Н. Климко, В. В. Рокача; за ред. А. П. Румянцева. – К. : Знання-Прес, 2003. – 447 с.
11. Сіваченко І. Ю. Вільні економічні зони : навч. посіб. / І. Ю. Сіваченко. - Дакор, Алерта, 2011. - 480 с
12. Філіпенко А. С. Світова економіка : підручник / А. С. Філіпенко. - К. : Либідь, 2010. - 582 с.
13. Циганкова Т. М. Міжнародні організації / Т. М. Циганкова. — К., 2004. – 263 с.

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

Методичні рекомендації

Укладач: **Тимофієва** Ганна Степанівна

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. 13, 14

Тираж 50 прим. Зам № _____